

(12)

CERERE DE BREVET DE INVENȚIE

(21) Nr. cerere: **a 2018 00363**

(22) Data de depozit: **23/05/2018**

(41) Data publicării cererii:
30/10/2018 BOPI nr. **10/2018**

(71) Solicitant:
• INSTITUTUL NAȚIONAL DE
CERCETARE-DEZVOLTARE PENTRU
FIZICA MATERIALELOR,
STR.ATOMIȘTILOR NR.105 BIS,
MĂGURELE, IF, RO

(72) Inventatori:
• BONI GEORGIA ANDRA, STR.FOCSANI,
NR.10, BL.M193, SC.1, ET.6, AP.37,
SECTOR 5, BUCUREȘTI, B, RO;

• CHIRILA CRISTINA, DRUMUL TABEREI,
NR.48, BL.GII/3, ET.10, AP.64, SECTOR 6,
BUCUREȘTI, B, RO;
• HRIB LUMINIȚA, BULEVARD TIMIȘOARA,
NR.29, BL.C, SC.1, AP.12, EТАJ 2,
SECTOR 6, BUCUREȘTI, B, RO;
• VIOREL DUMITRU, INT.BREBENEI NR.3,
BL.5, AP.6, PLOIEȘTI, PH, RO;
• PINTILIE IOANA, STR. ALUNIȘ NR. 10,
MĂGURELE, IF, RO;
• PINTILIE LUCIAN, STR.ALUNIȘ NR.10,
MĂGURELE, IF, RO

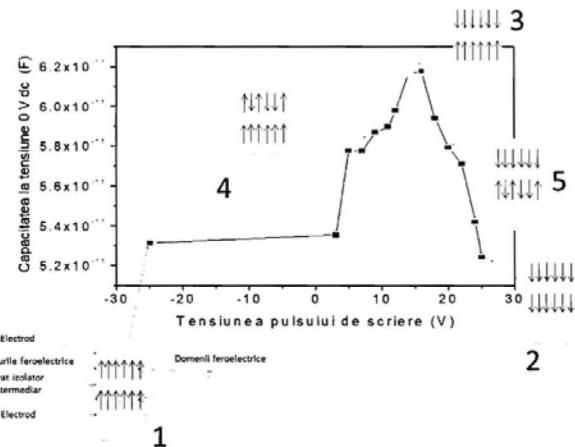
(54) MEMORIE CAPACITIVĂ ȘI METODĂ DE OPERARE

(57) Rezumat:

Invenția se referă la o memorie capacitivă de tip analog, cu multiple stări de memorare pe bază de straturi feroelectrice și izolatoare, și la metoda sa de operare. Memoria capacitivă, conform inventiei, are o structură tip feroelectric-izolator-feroelectric, obținută prin depunere succesivă, prin metode fizico-chimice, în care, de exemplu, straturile feroelectrice sunt din titanio-zirconat de plumb cu o grosime de 100 nm, iar stratul izolator este, de exemplu, din SrTiO_3 cu o grosime de 20 nm, stările diferite de memorare fiind obținute prin aplicarea unor pulsuri de tensiune cu amplitudini diferite, iar citirea memoriei fiind realizată într-o manieră nedistructivă, prin simpla măsurare a capacitatății structurii.

Revendicări: 2

Figuri: 1

Cu începere de la data publicării cererii de brevet, cererea asigură, în mod provizoriu, solicitantului, protecția conferită potrivit dispozițiilor art.32 din Legea nr.64/1991, cu excepția cazurilor în care cererea de brevet de inventie a fost respinsă, retrasă sau considerată ca fiind retrasă. Întinderea protecției conferite de cererea de brevet de inventie este determinată de revendicările conținute în cererea publicată în conformitate cu art.23 alin.(1) - (3).

18

OFICIUL DE STAT PENTRU INVENTII SI MARCI
Cerere de brevet de inventie
Nr. α 2018 00 363
Data depozit 23 -05- 2018

Memorie capacativa si metoda de operare

Descrierea inventiei:

Prezenta inventie se refera la o memorie capacativa cu multiple stari de memorare, de tip analog, pe baza de straturi feroelectrice si izolatoare, si la metoda sa de operare.

Memoriile cu multiple stari de memorare de tip analog pot fi utilizate in diverse aplicatii precum memorii nevolatile sau retele neuromorphice.

In general, pana acum, memoriile cu multiple stari de memorare se bazeaza pe diferite tipuri de memristoare, in care diferitele valori ale rezistentei structurii sunt asociate cu diferite stari ale memoriei. Utilizarea materialelor feroelectrice pentru realizarea de memristoare a fost de asemenea propusa [NATURE COMMUNICATIONS | 8:14736 | DOI: 10.1038/ncomms14736 | www.nature.com/naturecommunications].

Alte solutii pe baza de straturi feroelectrice au fost propuse in diverse brevete. Astfel:

- EP 0720172 B1 propune obtinerea unei memorii feroelectrice multi-bit construita cu mai multi capacitori feroelectrici conectati in paralel.
- US 5291436 descrie o memorie feroelectrica cu multiple stari de memorie realizata cu capacitori feroelectrici avand depusi mai multi electrozi pe fiecare fata a materialului ferroelectric.
- US 9219225 B2 descrie o memorie ferroelectrica multi-bit continand doua materiale feroelectrice diferite si avand grosimi diferite, separate de un strat conductor, astfel incat sa formeze capacitoare feroelectrice cu campuri coercitive diferite. Se pot obtine in acest fel 4 stari de memorie adresabile separat.
- US 6856534 B2 descrie o memorie ferroelectrica multi-bit utilizand circuite de scriere, citire si re-scriere multi-nivel.

Dr. Ionut Baculescu

- EP 1403876B1 propune o memorie ferroelectrica cu mai multe stari in care scrierea si citirea se fac si la tensiuni mai mici decat cea de saturatie, cu dezvantajul ca timpul de retentie se scurteaza mult, ceea ce necesita reimprospatarea memoriei la intervale mici de timp.

De asemenei, diverse alte solutii pentru realizarea de memorii capacitive cu stari multiple au fost propuse. Astfel, de exemplu:

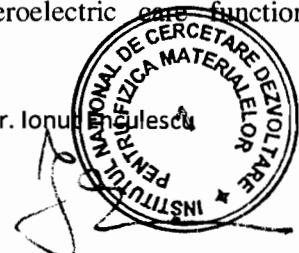
- US 6418006 B1 propune un capacitor variabil micromecanic avand o placa suspendata mobila;
- US 20011/0199815 A1 descrie un memcapacitor bazat pe dopanti mobili;
- US 2012/0014170 A1 descrie o matrice cu dispozitive capacitive neliniare pe baza de dopanti mobili.

Prezenta inventie este descrisa in continuare si in legatura cu figurile ce reprezinta:

Fig 1 descrie structura constructiva si principiul de functionare al memoriei capacitive de tip analog cu multiple stari de memorare.

Structura de memorie capacitiva de tip analog este o structura de tipul ferroelectric-izolator-ferolectric care prezinta stari de memorare multiple. Straturile ferroelectrice si izolatoare se depun prin metode fizico-chimice cum ar fi, spre exemplu, ablatia laser in fascicol pulsat (pulsed laser deposition, PLD). Materialul ferroelectric poate fi titano-zirconat de plumb ($Pb(Zr,Ti)_3$ -PZT), fara a fi limitat la acesta, iar stratul izolator poate fi $SrTiO_3$ (STO), fara a fi limitat la acesta. Straturile se depun succesiv pe un suport care poate fi STO sau Si, fara a fi limitate la acestea, iar electrozii care definesc structura de capacitor pentru multistratul ferroelectric-izolator-ferolectric sunt din $SrRuO_3$ (SRO), fara a fi limitati la acest material, si se depun prin PLD sau alta metoda similara. Un exemplu de structura ferroelectric-izolator-ferolectric care functioneaza ca memorie capacitiva cu multiple stari de memorie

Dr. Ionut Negulescu

Dr. Lucian Pintilie

(memcapacitor) este prezentata in Figura 1, in care stratul feroelectric este un strat de PZT cu o grosime, spre exemplu, de 100 nm, iar stratul de izolator este din STO, cu o grosime, spre exemplu, de 20 nm.

Starile diferite de memorie se obtin prin aplicarea unor pulsuri de tensiune cu amplitudini diferite. In functie de amplitudinea pulsului de tensiune o parte din polarizarea existenta in straturile feroelectrice se aliniaza paralele cu campul electric aplicat. Starea cu cea mai mica valoare a capacitatiei se obtine cand polarizarea din ambele straturi feroelectrice este orientata paralel cu campul electric aplicat din exterior (starile 1 si 2 in Figura 1). Starea cu cea mai mare valoare a capacitatiei se obtine cand polarizarile in cele doua straturi feroelectrice au orientari opuse (starea 3 in Figura 1). Intre cele doua valori extreme se pot obtine, teoretic, o infinitate de stari, fiecare fiind caracterizata de o alta valoare a capacitatiei structurii (exemplificare prin starile 4 si 5 in Figura 1). Capacitatea structurii poate fi deci modificata continuu prin aplicarea unor pulsuri de tensiune de amplitudini diferite. In acest fel se realizeaza scrierea diverselor stari ale memoriei. Citirea se face apoi in mod nedistructiv prin simpla masurare a capacitatiei structurii.

Dr. Ionut Enculescu

N2

Dr. Lucian Pintilie

Revendicari:

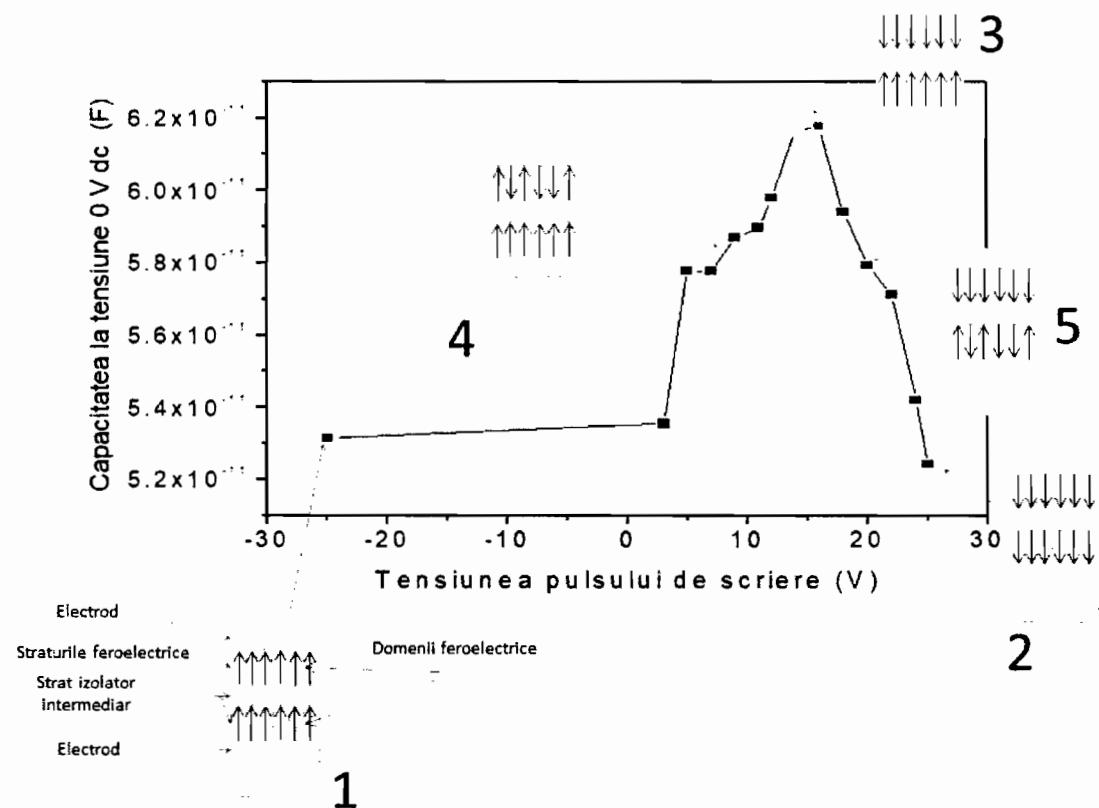
1. Memoria capacitive pe baza de structuri de tipul ferroelectric-izolator-ferroelectric**caracterizata prin aceea ca**
  - fiecare stare de memorie este caracterizata de o anumita valoare a capacitatii structurii si
  - structura prezinta stari de memorare multiple care pot fi accesate in mod analog
2. Metoda de operare a memoriei capacitive pe baza de structuri de tipul ferroelectric-izolator-ferroelectric **caracterizata prin aceea ca**
  - fiecare stare de memorie este scrisa prin aplicarea unui puls de tensiune cu o valoare bine determinata
  - fiecare stare de memorie este citita prin masurarea capacitatii structurii

Dr. Ionut Enculescu

Figuri:

Fig 1

Dr. Ionut Encu

5

Dr. Lucian Pintilie